

gledom na goro Lovčen, katera se iz Cetinja vidi še mogočnejša kot iz Boke Kotorske. Mesto samo kakor tudi njega prebivalstvo ter njegov sedanji položaj je drugačen, nego bi si ga kdo splošno predstavljal. — Snažnosti vlada povsod; siromaštva je v Cetinju le malo opaziti. Pomanjkanje kruha to vojaška uprava prihodnje dni popolnoma odpravila. Prebivalstvo je čez vse mirno, marljivo, prijazno in postrežljivo in ljudstvo kar brez poziva oddaja orožje. Prebivalstvo tekmuje med seboj glede gostoljubja in celo na ulici ponujajo našim častnikom svoja stanovanja. Nam se niti ne dozdeva, da bi bili v sovražnikovi deželi — med prebivalstvom in našimi četami vlada najlepše soglasje. Povsod opaziš vzoren red.

Dvonedstropni konak (kraljeva palača) je precej skromen in ponižen. V notranjosti palače je ostalo vse popolnoma na miru; vsaka reč je na svojem mestu in se ni nič pred vhom Avstrijev odstranilo. Kralj Nikita je odšel iz konaka v vsej naglici. Tako je n. pr. ležala v spalnici še sedaj brisača na mizi in postelja je bila v popolnem neredu. V delovni kraljevi sobi se je nahajala pisalna miza s stolom. Na desni strani v nekem kotu je visela v lepem okvirju listina, katero je kralj Nikita dobil kot polkovnik-imejtelj nekega avstro-ogrškega polka. Na drugi strani je na mizi ležala podoba našega cesarja. Stegne so bile okrašene z orožjem. V restolnih dvoranah je bilo na stenah vse polno slik. V tej zbirki so se nahajale tudi slike našega cesarja in cesarice iz za mladolostnih let, slike Napoleona, Aleksandra III. in bolgarske carice Dagmar, kakor tudi več slik italijanske kraljeve dvojice.

Kratko rečeno: Cetinje s prebivalci vred napravi v velikem in malem na te prijeten utis.

Cetinje zavzeto.

Ko so Avstrijci dne 10. jan. zavzeli Lovčen, je bilo jasno, da je začeta tudi usoda črnogorske prestolnice — Cetinja. In res! Že dne 13. januarja popoldne so naše čete vkorakale v Cetinje. Naše uradno poročilo z dne 14. t. m. pravi, da je bilo prebivalstvo pri vkorakanju naših čet mirno in da je to mesto nepoškodovano.

Zadnje dni, predno se je udala Črnagora, smo še tudi zavzeli Spič, Virpazar in Rjeko, vsled česar je bila Črnigori le še pot v Albanijo odprta.

Prva pogajanja med nami in Črnogoro.

Dne 13. jan. — srbsko Novo leto — sta se pri naši prednji straži pojavila dva črnogorska ministra in črnogorski artilerijski major z željo, naj bi se začelo s pogajanja zastran predaje. Od naše strani se je posredovalcem odgovorilo, da se more prošnji črnogorske vlade le takrat ustreči, če prej črnogorska armada brezpogojno odloži orožje. Črnogorska odposlanca sta ostala pri naših četah v Cetinju ter sta takoj odgovor sporočila svojemu kralju. V nedeljo, dne 16. jan. sta črnogorska posredovalca naznanila, da Črnagora sprejme od nas zahtevane pogoje ter da brezpogojno odloži orožje. Odložiti, oziroma oddati se mora vse ono orožje, ki se rabí v moderni vojski — pred vsem ročne puške, strojne puške in topovi, samobsebi umevno tudi trdnjave z vsem gradivom, železnicami itd. Ali se bo moralo oddati tudi handžarje, stare puške in drugo orožje, ki je v osebnih posesti prebivalstva, se bo določilo po krajevnih razmerah. Orožje se bo pod našim vojaškim nadzorstvom moralo odložiti na določenih mestih. Vojaško nadzorstvo bo tudi preiskalo celo deželo, in tako se bo s pomočjo vojaških patrolj onemogočilo delovanje roparskih in drugih zahrbtnih čet.

Prebivalstvo, ki je še zmožno za orožje, in kateremu se v Črnigori lahko skoro vsak prišteva, ki more marširati, se bo nato zastražilo. Ženskam se bo nadaljno bivanje v hišah dovolilo. Večje število se je udeležilo boja na strani mož in so bojevnikom donosale strelivo in živež. Jasno je, da se bo vsak poizkus, nasprotovati našim odredbam, moral strogo kaznovati. Torej se bo takorekoč cela dežela predala. Uprava dežele in obrat na železnicah bo odslej v naših rokah. S tem velja naša zahteva po brezpogojni odložitvi orožja, katero smo stavili kot predpogoj za začetek mirovni pogajanj, kot izpolnjena.

Začetek pogajanj

Naše čete vkorakale v Virpazar in Rjeko.

Pogajanja med Črnogorci in Avstrijci, katera imajo nalogo, da uredijo oddajo orožja črnogorske armade, so se pričela v pondeljek, dne 17. jan. popoldne. Nekatera poročila pravijo, da bo na avstrijski strani vodil pogajanja bivši naš cetinjski poslanik Otto. Predno se je Črnagora udala, so naše čete še zasedle dne 17. jan. črnogorski mesti Virpazar (ob zahodnem obrežju Skaderskega jezera) in Rjeko (izhodno od Cetinja). Kmalu na to je avstrijska armada ustavila sovražnost proti Črnigori.

Naše izgube na Lovčenu samo 153 mož.

Splošno se je domnevalo, da so bile izgube naših čet pri zavzetju Lovčena zelo velike, kar pa ne odgovarja resnici. Iz vojnega tiskovnega stana se namreč poroča: Dasiravno je borba s Črnogorci, ki so že odnekaj vajeni bojevanja, silno težavna, vendar smo imeli na Lovčenu le zelo skromne izgube. Zavzetje te velevažne gore nas je stalo samo — 153 mrtvih in okrog 300 ranjenih. Dasiravno smo prodirali od spodaj po groznih strminah navzgor in smo morali vsako najmanjšo črnogorsko postojanko naskočiti, vendar so imeli Črnogorci večje izgube, katere jim je prizadajala večinoma naša artilerija, ki je z gorskih postojank okrog Kotora in z ladij mogočno obsipavala goro Lovčen z bombami.

Pomen Lovčena.

Osvojitev Lovčena in zavzetje Cetinja je napravilo na sovražnike silno globok vtisk. Zlasti angleško časopisje priznava velik pomen tega sijajnega uspeha naše armade in povdarja, kako hudo udarec je poraz Črnogore zlasti za Italijo in svobodo njenega gibanja v Jadranskem morju. Velik angleški časnik „Times“ izjavlja odkrito, da si bo Avstrija v nemoteni posesti Lovčena lahko ustvarila iz Boke Kotorske drugi Gibraltar (izredno močno utrjen kraj na Španskem, a v posesti Anglije, ki obvlada morsko ožino med Afriko in Španijo, katera tvori vhod v Sredozemsko morje), ter pričela zmogovito prodirati tudi v severno Albanijo. Angleško časopisje nevoljno kritizira, da četversporazum, kakor povsodi, tudi glede Črnogore ni imel nobenih pravih načrtov, in da je zlasti Italija zamudila skrbeti pravočasno za uspešno obrambo Lovčena, ki je zanjo ravno tako važna, kakor fronta ob Soči in v Alpah. Značilno je, da pričinja zlasti francosko časopisje uvleževati neuspešnost celega četversporazumovega balkanskega podjetja. Da bi se mogla Črnagora še braniti, tega nihče ne verjame, jasno je marveč tudi sovražnikom, da črnogorskim četam ne preostaja ničesar drugega, kakor beg v Albanijo ali pa udaja (kar se je že zgodilo!), kajti avstrijske kolone so prodirle že tako daleč, da onemogočujejo vsako redno preskrbo črnogorske armade z živili ter s tem tudi nadaljnji odpor v Črnigori sami. „Lovčen je izgubljen“, tozi časnik „Temps“, — „Črnagora spada k onim državam, ki so postale žrtev Avstrije in njenih zaveznikov.“ List „Temps“ si ne ve druge tolažbe, kakor to, da naj bi bilo uničenje Črnogore za četversporazum dober nauk za bodočnost.

Mnenje berlinskih mednarodnih krogov o pomenu naših zmag v Črnigori izraža list „Kölnische Zeitung“, ki poroča iz Berlina: Z osvojitvijo Lovčena je dobil Kotor, drugo največja avstrijsko vojno pristanišče, svoj popolni pomen, italijanskemu uplivu v Adriji pa je prizadajal težak udarec. Črnagora je popolnoma pobita na čla in s tem je velikosrbskoruska stvar na Balkanu strta v prah. Kakor Turčija, tako razbija Avstrija s krepkimi udarci politično praznovanje. Zopet enkrat spoznava svet, da pomoč in priateljstvo četverozveze (Anglija, Francija, Rusija, Italija) ničesar ne zaleže proti zbrani sili Avstrije in njenih zaveznic.

Kje je kralj Nikita?

Dunajski časniki poročajo, da se nahaja črnogorski kralj v Škadru in da bo od tam vodil mirovna pogajanja.

Rusko bojišče.

Konec novejne bitke.

76.000 ruskih izgub.

Uradno poročilo našega generalnega štaba z dne 18. jan. pravi, da se smatra novejna bitka v izhodni Galiciji in ob besarabski meji kot končana in sicer s popolno zmago avstrijskega orožja. Dne 23. dec. 1915 so se Rusi navalili z vso silo na našo bojno črto od rumunske meje do volinijskega trdnjavskega trikota. Hoteli so s tem ustaviti našo ofenzivo proti Črnigori in predreti našo bojno črto pri Černovicah, ob Dnjestru in Strypi. A ne eno, ne drugo se jim ni posrečilo. Bitka se je vršila na fronti, dolgi 130 km. Sovražnik je imel na tej fronti najmanj 300 tisoč mož. Število padlih in ranjenih Rusov znaša 70 tisoč, ujetih pa 6000 mož. Bitka je trajala 24 dni in nekateri polki so stali 17 dni neprestano v ognju. A najhujši sovražni sunki so bili naperjeni proti prostoru med Prutom in Dnjestrom, t. j. proti bukovinskemu glavnemu mestu — Černovicam. Na tem prostoru je sovražnik sedaj svoje napade popolnoma opustil. Pač pa se baje ojača v ozadju bojne črte veliko premikanje ruskih čet proti izhodni Galiciji in Strypi. Mogoče torej je, da bodo Rusi v prihodnje poskusili svojo srečo z napadi na našo fronto v Voliniji in ob Strypi.

Rusi opustijo ofenzivo?

Kakor se poroča iz Haaga na Nizozemskem, pravijo poročila iz Petrograda, da misli rusko armadno vodstvo ofenzivo zoper Avstrijce ob besarabski meji opustiti. Rusi so namreč računali, da bo naše armadno vodstvo radi silne ruske ofenzive primorano, otegniti čete z balkanskega bojišča in ustaviti ofenzivo proti Črnigori. Ker rusko orožje ni moglo preprečiti ne propada Srbije in ne Črnogore, bo baje raje opustilo svojo dosedanjo brezuspešno ofenzivo.

Italijansko bojišče.

Lahi si še vedno počivajo od četrte ofenzive — le mestoma napadajo, da tratijo človeška življenja in municijo. Laška javnost zahteva od Kadorne novo ofenzivo proti nam, se hučuje nad njim, da ni šel na pomoč Črnigori, zahteva več vojaštva za Albanijo, a grof Kadorna ima svojo glavo in se ne uda. Vse svoje čete potrebuje za boje proti nam. Misli se, da nove ofenzive ne bo začel, dokler ne nastanejo toplejši dnevi, kajti znano je, da Kadorna veliko drži — na vreme.

Krajevica Jelena je baje zelo huda na Kadorno, zakaj ni pravočasno priskočil na pomoč njenemu očetu na Črnigori in hudo kritizira način njegovega vojskovanja.

Mnogi so mnenja, da bo morala Italija svoje čete v Albaniji ali umakniti ali pa jih znatno pomnožiti. Zadnjemu mnenju nasprotuje Kadorna. Vsled črnogorske udaje smo Avstrijci postali sosedi Albanije ter se lahko tudi tam poskusimo z Italijani, — Glavno opirališče Italijanov v Albaniji je mesto Valona.

Italijanski zrakoplovec obiskal Ljubljano.

V petek, dne 14. jan., je italijanski letalec priplul nad Ljubljano in metal na njo brezuspešno bombe. Iz Ljubljane poročajo o tem napadu: Osem mesev po izbruhu italijanske vojne je obiskal sovražni aeroplan tudi Ljubljano. Naši letalci so opetovano pobili daleč tja v notranjost italijanske dežele in že marsikateri sijajni čin pričra o njihovi neustrašenosti, pa tudi o njihovi izborni letalski izvežbanosti. Ako primerjamo polete naših slavni zrakoplovec z obiskom, ki ga je bila v petek v prvih popoldanskih urah deležna Ljubljana, spoznamo razloček. Italijanski letalec si je izbral neke železniške naprave za svoj cilj. Ljudje, ki so opazovali zrakoplovecve kretanje, so občudovali njegovo tehnično spretnost, s katero se je spustil z velike višočine na kakih 100 metrov nizdol, tem manj pa so občudovali njegovo vojaško izurjenost; v malih presledkih so padle na zemljo tri bombe, ki so vse zgrešile svoj cilj; razpočile so seveda z velikim ropotom, napravile prav poštene luknje v zemljo — to pa je bilo tudi vse. Škoda, ki so jo napravile, je malenkostna in se da zračunati takorekoč na vinarje, ki jih bo treba plačati, da se bo do lukenj zopet zasule. Ranjen ni bil nikdo. Razpršeno kamenje in drobci bomb so nekoliko opraskali stene neke hiše.

Napad našega zračnega brodogovja na Jakin.

Dne 17. jan. popoldne je oddelek našega zračnega brodogovja krepko napadel italijansko mesto in trdnjavo Jakin (Ancona). Težke avstrijske bombe so zadele kolodvor, električno napravo in vojašnico. — Bombe so v teh poslopih povzročile požar. Italijani so iz starih obrambnih topov srdito obstreljevali naše zrakoplove, a brez uspeha. Vsi zrakoplovi so se nepoškodovani vrnili.

General Borojevič med Dalmatinci.

Profesor Lovrič opisuje v „Našem Jedinstvu“ z italijanskega bojišča dne 8. jan.: Bivanje generala Borojeviča med Dalmatinci:

To je bil dan blaženega zadovoljstva in slave sinovom junaške Dalmacije. Došel je general, da vidi svoje Dalmatince, da jim čestita, da se divi nad njimi.

Slavni vojskovodja je pozdravil najpoprej z lovorjem ovenčane častnike dalmatinskega pešpolka štev. ...

„Došel sem, da vidim, da čestitam, da se divim junaškim delom, ki jih je polk izvršil tu ob Soči, razven onih na Balkanu. Hvala vam, gospoda moja, v prvi vrsti vam, junakom polka štev. ... Kadarkoli je sovražnik napadel dalmatinske polke, ali sploh moje Dalmatince, mogel sem mirno spati, bil sem uverjen,

da boste z znanim junaštvom potokli takoj sovražnika. Jaz sem vsako in posamezno Vaše junaško delo javil Njegovemu Veličanstvu. Naj se dogodi kar hoče, siguran sem, da se boste tudi v bodoče junaško borili kakor dosedaj."

Nato je nagovoril general Borojevič z materinsko besedo moštvo, naše sokole:

"Dragi vojniki! Sokoli moji! Prišel sem, da pozdravim Vas, slavna deca junaškega polka štev. ... Kjerkoli stoji Dalmatincev, sem siguran, da tam sovražnik ne predre črte. Preko Dalmatincev ne more priti niti sam vrag. Vi ste ob vsakem času vršili veličanstveno svojo dolžnost, prelivačoji plemenito svojo kri za cesarja in domovino. Pokazali ste Italijanu, kaj so Dalmatinci. Vaša junaška dela so znana ne samo po vsej monarhiji, marveč ves svet pozna junake ob Soči, med katerimi ste Vi v prvi vrsti. Hvala vsem, ker je vsaki izmed Vas junak. Siguren pa sem, da boste zopet pokazali sovražniku, kako Dalmatincev junaško preliva kri za svojega cesarja in domovino. Vi ste Hrvatje in tudi mene je rodila majka hrvatska. Hvala Vam, še enkrat! Živeli moji sokoli!"

Nato je zaorila hrvatskih "Živijo!" Njegovemu Veličanstvu in generalu Borojeviču.

Major Turudija stopi pred njegovo prevzvišenost ter ga prosi nadaljnjih povelj. — General Borojevič odgovori hrvatsko: "Živijo Turudija!"

Cete so ob maršu "Junak sam iz Like" defilirale pred generalom. Ko smo na čelu čet zagledali našega Turudija, preletela nam je duha celá zgodovina njegovih junaških del, bili smo ginjeni do solz. Naši sokoli so stopali junaško, iz oči jim je odseval ponos in zadrževstvo, kakor da je hotel vsak reči svojemu Borojeviču: "Il' u vatru il' u boj; dušom tje lom svak je tvoj! Krv i život, sve za Cara, sve za Dom!"

Pri odhodu je rekel general Borojevič: "V mojih poslih, ki jih imam kot vojskovođa, današnji dan je meni svečan dan!"

Pri Oslavju.

Podpolkovnik Pecoli je dne 15. jan. z vojniki 52. in 80. pešpolka predrzno udril v italijansko postojanko na Cerkevem Grebenu pri Oslavju blizu Gorice. Na prostoru, kjer je udril, so se poleg Pevme vršili ob Soči najbolj kralji boji v zadnji soški bitki. Ravno iz postojanke, ki so jo naši zasedli, so se vedno sipela na močnejša sovražna krídela proti goriskemu območju. Pešicev predrznih naših vojakov je presenečila Italijane v etam njihovih glavnih oporišč in je iz srede sovražne fronte zajela skoro 1000 ujetnikov. Dne 17. jan. so Italijani proti Cerkevemu Grebenu osre otocili sredi topovski ogenj, vsled katerega so morali naši dolžne postojanke radi varnosti zo et zapustiti. Naši so pred odhodom uničili famozne italijanske utrdbe in brambne naprave.

Nad Verono

Neki častnik-letelec opisuje svoj polet nad Verono. Pravi: Ulice v Trstu so bile popolnoma temne. Prišel sem iz zavarave, v kateri je sviral godba nako čustveno melodijo. Sofer me je čakal pred kavarno z avtomobilom in pohiteli smo proti vojaškemu hangarju (spravišče za letalne stroje). Ze od daleč sem razločil velika krila svojega aeroplana. Eden mojih ga je ozumljal za pot. Najvestnejše je preiskaval vsak kotič in vsak vijak. Vojak mi je prinesel plašč, daljnogled in kompas. Zapalil sem smodko. Za nekoliko minut se dvignem v zrak.

Ali bo veterano — vi rašam svojega spremljevalca, nakar mi odgovori: Ne, gospod, vreme bo lepo. — Odpraviva se na pot. Motor je ropotal silno, kakor vedno. Vselej sem preklinjal ta nesrečni motor, ki me s svojim rotom moti v mislih. Zaupam svojemu spremljevalcu in vdčam se lepoti prizorov tukaj zgoraj. Okoli nas je tema. Kolikor višje se dvigamo, tem bolj se mi dozdeva, da smo v strahoviti daljavi. Iznenad, sva došla v mokri oblak. Dal sem nalog, da se dvigneva, da prideva ven iz tega neugodnega oblaka. Zdelo se mi je, kakor da sem v velikem morju. Človek izgubi zavest, da leti, in se začne vdati sanjavim predstavam, kakor v mrzlici. Pogledal sem na uro. Zdelo se mi je, da sva morala že dospeti na mesto, kamor sva namenjena. Ali si siguran, Fric, da nisva zašla na nevarno pot? vprašam. Odgovor: Potem siguran. Začela sva se spuščati nižje nad mesto. Gledal sem na daljnogled. Sprva se mi je zdelo, da gledam v neko veli o praznoto, ki je od naju silno oddaljena. Počasi sem začel o ažati obrise znanih mi krajev in kmalu sem zapazil tudi mesto. Bila je Verona. Spomnil sem se dogodbe, ki se je izvršila pred nekaj leti v Lvovu. Čakali smo Hallejevo zvezdo in gledali dol na Lvov. Sedaj se mi je zdel ta razgled povsem slični. Cela vrsta svetilk, mesto je v vsej svoji lepoti ležalo pod menoj, stolpi so se nekako čudno razlikovali od hišnih streh. Nad mestom sem se nahaal s pomočjo ogromne električne svetilke.

Desno, na izhod, tem so arzenali in citadela tega mesta. Imel sem nalog, da bombardiram te točke. Videl sem, kako so ljudje z nervozno hitrostjo hiteli po razsvetljenih ulicah. Z drhtečo roko sem vzel prvo bombo. Bil sem prepričan, da se nahajam prav nad enim delom, ki ga je treba bombardirati. In prva bomba je padla. V tem času sem začutil neki ču-

dni ropot, kakor da bi kdo metal kamenčke na sod. Začeli so streljati, šrapneli so naju obletavali. Dvignila sva se, jaz sem venomer metal bombe. Pogledal sem doli: kakor da je izumrlo mesto. Na desno sem opazil dim in plamen. Vojaška poslopja so gorela. Bil sem zadovoljen, da sem izvršil svojo nalogo. In streljanje je nehalo. Na nebu sem opazil strašno luč italijanskega žarometu, ali skrila sva se v oblake in tam je naju obsvetljeval mesec. Letela sva dalje in izginila v daljavi . . .

Italijanska „dobrosrčnost.“

Poroča se nam z laškega bojišča: Ni dolgo, kar se je na našem bojišču dogodila dogodbica, ki je pa vredna, da se zapiše in razširi med ljudstvom. Ne daleč, kakih 20 korakov od naših sprednjih strelskih jarkov, se je nahajala neka laška stotinja v okopih. Ker ti laški radovedneži že delj časa niso streljali, smo jih mi tudi za nekaj časa pustili na miru. Ko so videli, da tudi od naše strani ne pade noben strel, skoči naenkrat menda najbolj pogumni Lah iz okopa, a čudo — brez orožja, oprtan pa je bil s svojo torbo, polno raznih jestvin. Njemu so sledili tudi drugi, in tako je cela vrsta laških vojakov primarširala v našo okope s polnimi torbami, namreč s kruhom, špehom, sirom itd. Ko so primerno razdelili Emanuelova darila, so razložili nam ves laški položaj. Veselili so se, da so na tako lahak način prišli v roke Avstrijcem, ki so jih potem v spremstvu naših vojakov odvedli k našemu višjemu poveljstvu. Res, italijanska hrabrost, da kar brez orožja napadajo naše postojanke; a mi se takih „junaških“ činov veselimo. — Janez Mlakar.

Pred Solunom

Pred Solunom so se vkopali Francozi in Angleži ter čakajo, kedaj jih mi in naši zavezniki napademo. Francosko in angleško časopisje za vsak dan prerokuje začetek naše ofenzive, kar je znamenje, da nič ne ve o naših načrtih. Nahajajo se tudi trezni francoski častniki, ki svetujejo, naj se četverosporzum prostovoljno umakne izpred Soluna, dokler je še čas in še niso prisiljeni v to. Francosko-angleškim četam bo poveljeval lut frumason general Sarrail.

S. bi na Krfu.

Francozi so zasedli grški otok Krf, kamor spravljajo sedaj srbske čete, ki so se pred avstrijskim orožjem umaknile v Albanijo. Tudi kraljevič Aleksander, načelnik generalnega štaba Putnik in srbski generalni štab so že prispeli na Krf. Tudi kralja Petra pričakujejo na Krfu. Srbska armada si bo nekoliko odpočila na Krfu, se nanovo uredila in se potem pridružila francoskim in angleškim četam.

Srbska vlada se nahaja trenutno v Brindisiju na italijanskih tleh, odkoder se bo baje preselila na Francosko, kar ni prav verjetno, če bodo vojaške oblasti in kraljeva rodbina ostali na Krfu.

Kaj se g d n a Grškem.

Z Grškega prihajajo dan za dnevom nove, vznemirjajoče vesti. Francozi in Angleži so zasedli Kavalo, razstrelili mostove med Solunom in macedonsko mejo ter zasedli otok Krf, kamor bodo spravili — srbsko armado, ki je zbežala pred nami v Albanijo. Najbolj pa je razburila ves svet novica, da so Angleži in Francozi zasedli tudi pristanišče Faleron ob vohu v glavno mesto Atene. Toda odmerodajne strani se zatrjuje, da ta vest ni resnična. Francozi in Angleži niso v Faleronu izkrcali niti enega moža.

Četverosporzum pač zaradi tega tako prišika na Grčijo, ker se boji, da bi se kralj in generaliteta odločila za vojevanje ot naši strani. Za to tudi Anglija oskrbuje Grčijo z živili in premogom zelo skopo, Anglija spusti v deželo le za osem dni živil. V Atenah se na brezvesten način rovari proti kralju, in proti načelniku grškega generalnega štaba Dumanisu. Tudi med armado se agitira proti kralju in njemu zvestim generalom. Na čelu rovarjev stoji poprejšnji ministrski predsednik, kateremu je baje objubljeno, da bi postal predsednik ljudovlade, ako se odstrani kralj.

Kralj se ima vedno mnogo prijateljev v armadi. Tudi ljudstvo ga po zadnjih zmagovitih balkanskih vojskah visoko spoštuje. Ako bi si četverosporzum res drznil zapreti na morju vhod v Atene, bi se kralj in vlada preselila v mesto Larisa, v notranjosti dežele. Vlada sicer dosedaj stoji zvesto ob kraljevi strani, toda ne zdi se nam proti četverosporzumu dovolj odločna.

Pred Solunom se vedno ni prišlo do bitke, čeprav vsa javnost z velikansko napetostjo pričakuje vsak dan začetka. Toda začetek je v naših in v rokah naših zaveznikov, ki pa niso vajeni, da bi svoje načrte že tedne naprej razglasili celemu svetu. Četverosporzumovi listi pišejo, da po poročilih njihovih zaprakovcev stoji ob grški meji velikanska vojska pripravljena za napad proti Solunu. Ob zahodni meji stojijo baje avstrijsko-nemške, v sredini bolgarske in ob izhodni strani turške čete.

Splošna vojaška dolžnost na Angleškem.

Splošna vojaška dolžnost za neozenjene je v angleški zbornici sprejeta tudi v drugem in tretjem čitanju. Angleški delavci pretijo, da bodo začeli hud boj proti novi postavi, če treba tudi s štrajkom. Mi tej grožnji ne zaupamo mnogo.

Slovenske žrtve za domovino.

— Franc Cvetko. Od S. v. Urbana v Slov. gor. se nam piše: Neusmiljena smrt je na bojnem polju ugrabila starišem edinega sina Franceta Cvetko, doma iz Levajne. Rajni je bil 21 let star. Služil je pri 26. domobranskem pešpolku. Bojeval se je prvi šest mesecev v Galiciji, kjer je bil ranjen od šrapnela v desno nogo. Ko je okreval, moral je na italijansko bojišče, kjer je bil nekaj časa bolan na fitusa. Ko je zopet ozdravel, je moral zopet na bojno črto, kjer ga je zadela polentarska krogla v glavo in je po treh tednih dne 28. dec. 1915 v bolnišnici v Komenu v Istri izdahnul svojo hrabro dušo. Bil je tudi odklikovan s srebrno svetinjo II. razreda. Bil je edini sin kmeta J. Cvetka v Levajneih, ki se tudi sedaj gre poskušati s sovražnikom. Bog daj možu še enkrat srečno vrnitev v svojo ljubo domovino in pa smu ljubo nebeško luč! Naj velja o njem v slovo kific. — Blagor tebi zdaj junaško telo, ki si v tuji zemlji pokopano! Tam se tebi je življenje vzelo, za cesarja in za dom prerano!

— Franc Ferenc. Od S. v. Benedikta v Sl. gor. se nam piše: Dne 28. dec. 1915 je padel na južnem bojišču Franc Ferenc iz Trotkove. Napisal je bil ravnokar karto, na kateri je poročal ženi, kako je preživel bojiščne praznike, pristavil, da je zdrav, in se mu kolikor toliko dobro godi (bil je pri sanitacijah), ko naenkrat prileti sovražna krogla in ga na mestu umori. Kri je poskropila karto, ki jo je držal še v roki; tovariši so jo dali na pošto in poročali še ženi o kruti usdi dragega moža, njega samega pa v okrvavljeno doberdobsko zemljo položili k večnemu počitku.

— J. Eerline in Franc Krebs. Iz Selnice ob Muri se nam poroča: Z italijanskega bojišča je došlo poročilo, sicer neuradno, da sta padla ob soški fronti tukajšnji mlada posestnika J. Ferline in Franc Krebs. Zdrnji zapuščata mlado vdovo s štirimi malimi otročiči. Počivajta v miru v južni zemlji!

— Leopold Krajnc. Prijatelj nam piše od Sv. Barbare v Slov. gor.: Leopold Krajnc, sin Jan. Krajncu iz Jablanc, ki je služil pri 26. domobr. pešpolku, je kot pogumen junak padel od krogle zadet dne 16. grudnia 1915 zvečer. Celo leto se je junaško boril; bil je vedno v prednjih vrstah, stal trden kot zid in je mnogokrat pripomogel, da so naši zapodili in izgnali iz strelnih jarkov. Blag spomin marljivega „Poltaju.“ Žalujemo starišem naše sožalje!

— Alojzij Paulovič. Iz Arneškega pri Rajhenburgu: Dne 22. grudnia minolega leta je došla žalostna novica v hišo Ivana Paulovič, župana v Arneškem, da je nemila smrt pobrala v cvetu nežne mladosti mladeniča Alojzija Pauloviča. Služil je pri pešpolku štev. 87. Poslovil se je dne 15. sušca 1915 od doma, od svojega očeta, drage mamice, šestih sestric in štirih bratov (dveh že pri vojaki) in zadniokrat se je še poslovil od svojega očeta na obisku v Petrovčah dne 13. maja z besedami: „Zdravi afe, do srečnega svidenja, če ne drugje, pa nad zvezdami.“ Bil je v boju v Galiciji in dne 26. julija mu je ruska krogla prevrtala čelo, kakor je še sam pisal svojemu očetu štiri dni pozneje, z željo, da bi še rad videl enkrat svoj dom. Pa, žalibog, usoda je zahtevala drugače. Dne 18. julija ga je večni Bog poklical k sebi in rešil zemeljskih muk. Bil je star 20 let, ko je dal svoje življenje za domovino in za presvitlega cesarja. To je za očeta tretji udarec v lanskem letu. Prvo je bilo pismo od sina Maksa z ruskega ujetništva, drugo od prvega sina Franca na očetovo dopisnico vrnjeno s prijombo: pogrešan, in tretja pa uradna vest o smrti najmlajšega sina.

— Valentin Pivec. Od Marije-Snežne poročajo: Nemila smrt je pobrala v cvetu mladosti pridnega mladeniča Valentina Pivec. Služil je pri pešpolku štev. 47. Vojskoval se je v Galiciji, pa ne dolgo. Bolezen je premagala njegovo čvrsto naravo, lotila se ga je vročinska bolezen in ga tudi ni zapustila poprej, dokler mu ni pretrgala niti življenja. A enkrat je še pisal domov iz Galicije pismo materi, kako hrabro se borijo slovenski mladeniči, in zmira jim imel še upanje, da se v kratkem vidimo. Pa Bog je prečrtal te njegove račune. Valentin je bil priden in vzoren mladenič, desna roka in podpora svoji materi, katera je vdova že čez pet let. Za to pa tem bolj občuti ta hudi udarec. Umrli je skrbel za svoje nedorasle brate in sestre. Vse ga je rado imelo. Vsi sorodniki in znanci žalujemo za njim. Umrli je rad tudi prebiral „Slovenskega Gospodarja.“ Bil je udan v božjo voljo, spreviden s sv. zakramenti. Umrli je v 20 letu svoje starosti dne 31. julija 1915. Blagi Valentin! Trajen bo na te spomin. Sveti naj ti večna luč!